

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 listopada 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. stwierdził, że K. P. jako pracownik u płatnika składek Centrum Medyczne (...) A. W. w okresie od 8 czerwca 2020 r. do 30 listopada 2020 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu.

/decyzja k.41 – 43 akt ZUS/

W dniu 13 stycznia 2023 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. W. od ww. decyzji, w którym wniosła o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że K. P. jako pracownik u płatnika składek Centrum Medyczne (...) A. W. w okresie od 8 czerwca 2020 r. do 30 listopada 2020 r. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. A. W. podkreśliła, że 13 października 2022 r. umocowała E. P. do załatwienia spraw w ZUS oraz do załatwienia spraw za pośrednictwem Platformy Usług (...). W dniu 28 listopada 2022 r. E. P. odebrała kierowaną do A. W. korespondencję, przy czym kopertę zawierającą skarżoną decyzję otworzyła dopiero w dniu 29 grudnia 2022 r. Zdaniem skarżącej, nie miała ona realnych szans na wcześniejsze zapoznanie się z treścią zaskarżonej decyzji, a przedmiotowe odwołanie wniosła w możliwie najszybszym terminie.

/odwołanie k.3 – 7/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniosł o jego odrzucenie, ewentualnie oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odpowiedź na odwołanie k.13 – 14 odwrót/

Zainteresowana K. P. początkowo pozostawiła odwołanie do decyzji sądu, następnie jednak ustanowiony przez nią pełnomocnik przyłączył się do odwołania.

/oświadczenia e-protokół z 13 VII 2023 roku 00:01:05 i z 17 X 2023 roku 00:02:28 /

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

13 października 2022 r. A. W. umocowała E. P. do załatwienia spraw w ZUS oraz do załatwienia spraw za pośrednictwem Platformy Usług (...). Pełnomocnictwo udzielone zostało bezterminowo. E. P. prowadziła biuro księgowo, w ramach którego zajmowała się obsługą firmy wnioskodawczynie.

/pełnomocnictwo k49-50 akt ZUS, zeznania A. W. min.00:06:39 – 00:07:22 rozprawy z dnia 23 listopada 2023 r. , płyta CD k. w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:30 – 00:09:42 rozprawy z dnia 13 lipca 2023 r. płyta CD k.36/

Korespondencję zawierającą skarżoną decyzję Zakład Ubezpieczeń Społecznych wysłał do E. P., na jej adres zamieszkania.

/potwierdzenie odbioru k.44 akt ZUS/

W dniu 28 listopada 2022 r. E. P. odebrała korespondencję zawierającą skarżoną decyzję.

/potwierdzenie odbioru k.45 akt ZUS/

Kopertę zawierającą skarżoną decyzję E. P. otworzyła w dniu 29 grudnia 2022 r. Niezwłocznie po zapoznaniu się z treścią skarżonej decyzji, E. P. poinformowała o jej treści A. W..

/zeznania świadka E. P. min.00:06:43 – 00:21:12 rozprawy z dnia 17 października 2023 r. , płyta CD k.48/

A. W. otrzymała skarżoną decyzję po upływie terminu do złożenia odwołania.

/zeznania A. W. min.00:06:39 – 00:07:22 rozprawy z dnia 23 listopada 2023 r. , płyta CD k. w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:30 – 00:09:42 rozprawy z dnia 13 lipca 2023 r. płyta CD k.36/

Zainteresowana K. P. otrzymała skarżoną decyzję, ale nie odwołała się od niej.

/zeznania K. P. min.00:07:22 – 00:10:46 rozprawy z dnia 23 listopada 2023 r. , płyta CD k.57/

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. Sąd pominął wnioski dowodowe wnioskodawczynie, jako zmierzające wyłącznie do przedłużenia niniejszego postępowania. Wnioski dotyczyły zeznań świadków w zakresie dotyczącym wadliwości zaskarżonej decyzji. Zmierzały zatem do merytorycznego rozpoznania odwołania podczas gdy sąd ograniczył się jedynie do oceny terminu jego złożenia i zasadności wniosku o przywrócenie terminu do jego złożenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie A. W. podległo odrzuceniu.

Stosownie do art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 423 j.t.) Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

- 1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;
- 2) przebiegu ubezpieczeń;
- 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;
- 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;
- 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Zgodnie z treścią art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie do sądu od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

W myśl art. 477⁹ § 3 k.p.c. sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Ciężar udowodnienia powyższych okoliczności oraz faktu złożenia odwołania we właściwym terminie spoczywa na wnioskodawcy (art. 232 k.p.c.).

Powyższe oznacza, że wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego z uchybieniem miesięcznego terminu powoduje, iż ubezpieczony zostaje pozbawiony prawa do merytorycznego rozpoznania zarzutów co do istoty sprawy, podniesionych w odwołaniu. Dlatego też Sąd stosując art. 477⁹ § 3 k.p.c., musi ocenić całokształt okoliczności, które spowodowały przekroczenie terminu do wniesienia odwołania, a przede wszystkim aspekt zawinięcia składającego odwołanie (choć nie wskazano przesłanki winy jako wykluczającej odwołanie po terminie) oraz ewentualnych przyczyn od niego niezależnych. Ocena, czy przekroczenie terminu było nadmierne oraz czy nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, jest pozostawione ocenie sądu. Sąd ma możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie, przy czym niezbędne jest jednoczesne spełnienie się obu warunków: przekroczenie

terminu nie może być nadmierne, zaś jego przyczyna musi być niezależna od odwołującego się (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2006 r., III UK 168/05, Lex nr 277825).

Przesłanki upoważniające sąd do nieuwzględnienia przekroczenia terminu muszą zachodzić kumulatywnie; mają one charakter ocenny i zależą od całokształtu okoliczności sprawy, w związku z czym nie dadzą się uogólnić.

Podkreślenia wymaga też fakt, iż wobec treści art. 477⁹ § 3 k.p.c. postępowanie szczególne regulowane przepisami art. 477⁸ k.p.c. i następne, nie zna instytucji przywrócenia terminu w rozumieniu art. 168 i nast. (tak wyr. SA w Rzeszowie z 6.12.1994 r., III AUr 344/94, OSA 1995, Nr 1, poz. 9, post. SA w G. z 6.6.1994 r., III AUz 61/94, PP 1995, Nr 5, s. 46).

W niniejszej sprawie opóźnienie nie jest nadmierne ale w ocenie sądu zawinione przez stronę odwołującą.

Dla stwierdzenia, czy termin do złożenia odwołania został zachowany podstawowe znaczenie ma ustalenie daty doręczenia decyzji stronie odwołującej się od niej. W tym zakresie kierować się należy regułami ustanowionymi w postępowaniu administracyjnym, albowiem faza poprzedzająca postępowanie sądowe w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter postępowania administracyjnego (art. 40 do 45 k.p.a.).

Zgodnie z tymi przepisami pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela lub pełnomocnika - temu przedstawicielowi lub pełnomocnikowi. Jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym doręcza się pisma w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism lub na adres do doręczeń wskazany przez stronę. Przepis art. 44 k.p.a. stosuje się odpowiednio.

W orzecznictwie sądowym przyjęto, że o braku winy strony można mówić tylko wtedy, gdy istniała jakaś przyczyna, która spowodowała uchybienie terminowi. Przyczyna taka zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, by zachowała dany termin procesowy. W orzecznictwie sądowym do niezawinionych przez stronę przyczyn uchybienia terminu zalicza się np. nagłą chorobę strony, która rzeczywiście uniemożliwia podjęcie czynności procesowych, przerwę w komunikacji, powódź, udzielenie stronie wadliwej informacji co do terminów zaskarżenia, a także nieprawidłowość w doręczeniu pisma sądowego. Przy ocenie istnienia lub braku winy w uchybieniu terminu procesowego jako kryterium przyjmuje się obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od osoby przejawiającej dbałość o własne, życiowo ważne sprawy /por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1972 r. II CRN 448/71, opubl. w OSP 1972, Nr 7-8, poz. 144; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1999-04-14, II UKN 555/98 opubl. OSNAPiUS rok 2000, Nr. 14, poz. 561, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008-04-25, sygn. (...) UZ 1/08, niepubl/.

Odnosząc się do argumentów odwołującej się, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że odwołanie nie zostało złożone w terminie z przyczyn od niej niezależnych. W ocenie Sądu Okręgowego wysuwane argumenty w tym zakresie, stanowiły jedynie próbę obrony stanowiska procesowego strony.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że A. W. umocowała E. P. -osobę profesjonalnie zajmującą się prowadzeniem biura księgowego, do załatwienia spraw w ZUS oraz do załatwienia spraw za pośrednictwem Platformy Usług (...), co było równoznaczne z upoważnieniem E. P. do odbioru korespondencji kierowanej do A. W.. ZUS prawidłowo zatem skierował korespondencję kierowaną do A. W. na adres E. P.. Co również istotne, zarówno E. P. oraz A. W. nie negowały faktu, że skarżąca o treści decyzji dowiedziała się już po upływie terminu do wniesienia odwołania. Niemniej jednak zaistniała w niniejszej sprawie sytuacja w istocie obarcza wyłącznie odwołującą. To ona bowiem udzieliła pełnomocnictwa E. P. do załatwienia spraw w ZUS i tym samym musiała liczyć się ze wszelkimi konsekwencjami wynikającymi z zaniedbań tak ustanowionego pełnomocnika, co niewątpliwie miało miejsce w niniejszej sprawie. W dodatku wydaje się wręcz nieprawdopodobnym, aby adresat korespondencji, ujawniony na kopercie zawierającej przesyłkę, nie otworzył jej niezwłocznie po jej osobistym otrzymaniu. Jest to szczególnie dziwne w przypadku podmiotu profesjonalnie zajmującego się załatwianiem spraw księgowych i ubezpieczeniowych – w tym

w ZUS. Działanie takie świadczy o wyjątkowej niefrasobliwości, która w efekcie obciąża wnioskodawczynię, która niejako ponosi winę w wyborze takiego profesjonalnego podmiotu.

Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 lutego 2020 r. (IV CZ 113/19, Lex nr 3221259), w którym podkreślono, iż "Działania i zaniechania pełnomocnika procesowego są równoznaczne z działaniami i zaniechaniami strony. Także zawinienie pełnomocnika procesowego jest tożsame z zawinieniem strony. Pełnomocnik działa w postępowaniu jako alter ego strony, toteż zaniechania lub nienależyta staranność pełnomocnika albo osób, którymi się on posługuje, wykluczają przyjęcie braku winy strony w niezachowaniu terminu."

Reasumując, na gruncie rozpoznawanej sprawy brak jest okoliczności, które usprawiedliwiałyby złożenie odwołania po terminie.

Strona powodowa w żaden sposób nie wykazała z kolei, że na gruncie rozpatrywanego przypadku miały miejsce nadzwyczajne nieobciążające wnioskodawczyni okoliczności, wobec których doszło do złożenia odwołania z opóźnieniem.

Tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że opóźnienie w złożeniu odwołania nastąpiło z przyczyn niezależnych od wnioskodawczyni.

Mając wszystko powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art.477⁹§3 k.p.c. odrzucił odwołanie , o czym orzekł w punkcie 1 sentencji postanowienia.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł, jak w punkcie 2 sentencji postanowienia, na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.